

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Гж1-3297/17
Дана: 6.03.2018. године
Крагујевац

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија Мирјане Симић, председника већа, Марије Марковић и Душице Живковић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из Крагујевца, чији је пуномоћник Биљана Микићевић, адвокат из Крагујевца, против тужене ОШ „Јоца Милосављевић“ у Багрдану, чији је законски заступник директор ББ, коју заступа Градски правобранилац Града Јагодина, ВВ, ради поништаја решења, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Основног суда у Јагодини П1-205/16 од 25.07.2017. године, у седници већа одржаној 6.03.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Јагодини П1-205/16 од 25.07.2017. године, тако да гласи:

1. УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиоца, па се поништавају решења: директора тужене ОШ „Јоца Милосављевић“ у Багрдану, број 423 од 19.06.2014. године, којим је тужиоцу АА из Крагујевца изречена дисциплинска мера - престанак радног односа и Школског одбора тужене број 445/201 од 11.07.2014. године, као незаконита, па се обавезује тужена да тужиоца врати у радни однос у року од 8 дана од дана пријема пресуде, под претњом извршења.

2. ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 178.250,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате, у року од 8 дана од дана пријема пресуде, под претњом извршења.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П1-205/16 од 25.07.2017. године, ставом I изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништавају решење Школског одбора тужене број 445/201 од 11.07.2014. године и решење директора тужене број 423 од 19.06.2014. године као незаконита, као и да се обавезе тужена да врати тужиоца у радни однос, као неоснован.

Ставом II изреке обавезан је тужилац да туженој исплати на име трошкова парничног поступка износ од 72.000,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац, побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 386 ЗПП, („Службени гласник РС“, број 71/11 ...55/14), у границама разлога наведених у жалби, Апелациони суд је утврдио да је жалба основана.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда: тужилац је био запослен код тужене на радном месту наставника техничког образовања са VII степеном стручне спреме почев од 2000. године; решењем директора тужене број 423 од 19.06.2014. године тужилац је оглашен кривим за извршену тежу повреду радне обавезе из члана 45 став 1 Закона о основама система образовања и васпитања под називом: Забрана насиља, злостављања и занемаривања и изречена му је дисциплинска мера престанак радног односа уз констатацију да радни однос запосленом престаје даном коначности решења; у образложењу решења наведено је да је против тужиоца по Закључку директора број 254 од 05.05.2014. године, вођен је дисциплински поступак због основане сумње да је дана 29.04.2014. године у 12,30 часова у одељењу VII-1 тужилац извршио тежу повреду радне обавезе из члана 45 став 1 тачка 1 Закона о основама система образовања и васпитања под називом: Забрана насиља, злостављања и занемаривања тако што је ученика VII-1 разреда ГГ гурнуо и насилно хтео да удаљи из учионице; у образложењу решења даље је наведено да су у дисциплинском поступку саслушани ДД – педагог школе, ученици ЂЂ, ЕЕ и ГГ уз присуство једног од родитеља и окривљени и да је по спроведеном дисциплинском поступку директор закључио да изведени докази недвосмислено указују да је окривљени извршио повреду радне обавезе која му се ставља на терет и да је то учинио као урачунљив и вин учинилац, односно с умишљајем из свесног нехата, чиме су се стекли услови за његову дисциплинску одговорност и да олакшавајућих околности за избор дисциплинске мере није било; тужиочев приговор на решење одбијен је одлуком Школског одбора број 445/201 од 11.07.2014. године, као неоснован; дана 29.04.2014. године у преподневној смени код педагога школе ДД дошле су ученице ЖЖ и ЗЗ и пријавиле да их неко од ученика прска водом; када је дошла до одељења VII-1 чула је галаму, отворила врата и приметила да је тужилац стајао поред клупе ученика ГГ и одгурнуо га рукама, при чему ученик није пао, већ се померио у страну неких 2 до 3 метра; тужилац је викао на ученика и тражио од истог да напусти учиниоцу, што је он и учинио, али је покушавао да се врати како би узео јакну, па га је сведок ухватила за руку и извела из учионице; када је сведок ушла у учионицу сви остали ученици су били у својим клупама, осим ГГ, који је стајао и коме се тужилац обраћао; понашање ученика ГГ у школи било је проблематично, вођен је васпитно-дисциплински поступак против њега, имао је тројку из владања при крају школске године и једино је било могуће према њему водити васпитно-дисциплински поступак и обављати разговор са његовим родитељима који очигледно нису спроводили мере које су договорили приликом разговора, с обзиром да се то његово непримерено понашање и даље понављало; Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности запослених у ОШ „Јоца Милосављевић“ у Багрдану од 31.01.2014. године који је ступио на снагу 13.02.2014. године и то чланом 4 тачка 15 прописано је да је лакша повреда радне обавезе запосленог – одбијање да прими ученика на час или избацивање ученика са часа; чланом 18 став 1. наведеног Правилника прописано је да су мере за повреду радне обавезе престанак радног односа и новчана казна а чланом 18 став 2. прописано је да запосленом који изврши повреду забране прописане чланом 44 до 46 Закона о основама система образовања и васпитања, чланом од 6 до 8 Правилника престаје радни однос када одлука о утврђеној повреди забране постане коначна и одузима се лиценца; чланом 18 став 3 Правилника прописано је да се за повреду радне обавезе из члана 141 став 1 тач. 1) до 7) Закона о основама система образовања и васпитања и члана 5. став 1 тачка 1) до 7) Правилника изриче мера престанка радног односа и лиценца суспендује на 6 месеци, а ставом 4. члана 18, да се мера престанка радног односа изриче запосленом и за повреду радне обавезе из члана 141 тачке 8) до 17) Закона о основама система образовања и васпитања и члана 5 став 1 тачке 8) до 17) Правилника, ако је учињена умишљајем или из свесног нехата и ако нису утврђене олакшавајуће околности за запосленог.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужилац учинио повреду радне обавезе која му је стављена на терет и да нема основа за поништај решења директора и Школског одбора тужене којима је тужиоцу изречена дисциплинска мера престанак радног односа, као ни основа за обавезивање тужене да тужиоца врати у радни однос, одбио тужбени захтев тужиоца и одлучио као у ставу I изреке.

Овакав закључак првостепеног суда се не може прихватити као правилан.

У радном спору ради поништаја решења о отказу уговора о раду (или решења о престанку радног односа) због учињене повреде радне обавезе, суд испитује законитост изречене мере са становишта правилне примене како процесног тако и материјалног права. Материјално право

обухвата како објективне тако и субјективне услове одговорности и исто је повређено и ако запослени није крив за повреду која му је стављена на терет или није правилно утврђено постојање олакшавајућих околности приликом изрицања дисциплинске мере, јер свака повреда радне обавезе, није отказни разлог, а побијана пресуда донета је на основу погрешне примене материјалног права.

Наиме, одредбама члана 45. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 72/09, 52/11 и 55/13) у установи је забрањено: физичко, психичко и социјално насиље, злостављање и занемаривање деце и ученика, физичко кажњавање и вређање личности, односно сексуална злоупотреба деце и ученика или запослених. Према ставу 2. тог члана под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног или понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета и ученика или запосленог. Према ставу 5. наведеног члана под физичким насиљем, у смислу става 1. овог члана, сматра се: физичко кажњавање деце и ученика од стране запослених и других одраслих особа, свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика или запосленог, насилно понашање запосленог према деци, ученицима или другим запосленим, као и ученика према другим ученицима или запосленим. Према ставу 8. наведеног члана у установи је забрањен сваки облик насиља и злостављања из става 2. овог члана од стране ученика, његовог родитеља, односно старатеља или одраслог, над наставником, васпитачем, стручним сарадником и другим запосленим.

Одредбом члана 45 став 1 Закона о основама система образовања и васпитања и одредбом члана 7 Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности запослених у туженој школи, у установи је забрањено физичко, психичко и социјално насиље. Из наведених законских одредби јасно и недвосмислено произилази да је забрањено физичко, психичко и социјално насиље свих према свима у васпитно – образовној установи а не само наставника према ученицима. Тужена у том смислу није ценила околности под којима је учињена повреда радне обавезе која је тужиоцу стављена на терет, а посебно није ценила околност да тужилац као наставник има обавезу да испоштује програм наставе (у које спровођење програма није укључено било какво ометање, па ни од ученика), да ученици имају право на праћење наставе без било каквог ометања које скраћује време а тиме и квалитет наставе, да непримерено понашање једног ученика омета праћење наставе свих осталих ученика, да све предузете мере против ученика ГГ нису дале резултате, да је изостало правилно и сврсисходно реаговање његових родитеља због чега се његово понашање није мењало на боље услед чега негативан пример (код чињенице да не сноси никакве последице) може постати узор који урушава систем вредности. Тужена је била дужна да у смислу одредаба члана 45 став 3. Закона о основама система образовања и васпитања, којима је прописано да занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета и ученика, да тужиоцу и другим ученицима омогући несметане услове за рад што очигледно није учинила, а није дала одговор ни колико и у којој мери један ученик може да онемогућава школску наставу и урушава образовни систем.

Физички додир не значи аутоматски и гурање, а тужена није на поуздан начин утврдила да ли је померање ученика ГГ 2 – 3 корака уназад последица гурања од стране тужиоца или евентуално театралног и провокативног понашања коме је овај ученик очигледно био склон, а тиме није доказала да је понашање тужиоца могло да доведе до стварног или потенцијалног повређивања ученика, што је у смислу члана 45 став 5 Закона о основама система образовања и васпитања обележје физичког насиља које је забрањено. Тужиочеву намеру да одржи час без присуства ученика који је ометао наставу, тужена је погрешно оценила као физичко насиље над учеником, учињено из свесног нехата квалификујући физички додир као гурање ученика без ваљаних доказа, због чега су оспорена решења незаконита.

Из изнетих разлога Апелациони суд је, на основу одредбе члана 394 тачка 4 ЗПП, преиначио првостепену пресуду у ставу I изреке и одлучио као у ставу првом тачка 1. изреке ове пресуде.

Одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу првом тачка 2. изреке ове пресуде донета је на основу одредаба члана 153 став 2, члана 154 и члана 165 став 2 ЗПП, при чему су

тужиоцу досуђени нужни и стварни трошкови које је имао поводом ове парнице, а имајући у виду опредељен захтев за исплату трошкова. Нужни и потребни трошкови тужиоца у овој парници су: трошкови за састав тужбе од стране пуномоћника адвоката у износу од 16.500,00 динара, за састав два образложена поднеска 33.000,00 динара, трошкови заступања на 6 одржаних рочишта у износу од 108.000,00 динара (18.000,00 x 6), на једном неодржаном рочишту 9.750,00 динара, путни трошкови за долазак тужиоца на заказана рочишта 11.000,00 динара, што све чини досуђени износ од 178.250,00 динара.

**Председник већа-судија
Мирјана Симић,с.р.**